

GATU- OCH
FASTIGHETSKONTORET

Catarina Thuresson
Tillgänglighetsprojektet
Telefon: 508 262 42
catarina.thuresson@gfk.stockholm.se

SVAR PÅ GRANSKNINGSHANDLING
FÖRSLAG TILL DETALJPLAN FÖR DEL AV KV SVEA ARTILLERI,
DP 94148

Stockholms stad har som mål att bli världens mest tillgängliga huvudstad senast år 2010. Efter vår granskning kan vi konstatera att detta planförslag inte skapar förutsättningar för att nå detta mål. Planförslaget uppfyller inte tillgänglighetskraven i FN's standardregler, Plan- och bygglagen (PBL), Boverkets byggregler (BBR) eller i "Stockholm - en stad för alla, Riktlinjer för att skapa en tillgänglig och användbar utemiljö" (GFN 2001-05-29).

Synpunkter

Struktur

Hela området präglas av en otydlighet vad det gäller orientering och vilka ytor som är avsedda för vilken typ av trafik.

Det finns få tydliga gångstråk i området vilket gör det mycket svårorienterat, särskilt för personer med synskada och för personer med utvecklingsstörning. Det finns stora behov av tydligare gångstråk mellan start- och målpunkter i området.

Allén borde kunna användas på ett bättre sätt för att underlätta orientering och framkomlighet i området. Den borde dessutom inte leda rakt in i trappan.

På vändzonerna i förlängningarna av Bo Bergmans gata och Löjtnantsgatan samt där biltrafik får ske inne på kvartersmark blandas gång- och biltrafik på ytor med smågatsten- och hällar. Den typen av stenbelagda ytor upplevs i övriga området som fredade zoner för gångtrafikanterna. Detta innebär att de ovan nämnda ytorna blir mycket obehagliga att vistas på för många personer. Om det ska vara biltrafik på dessa ytor måste det klart framgå att det kan förekomma biltrafik och ytorna för gångtrafik och biltrafik ska vara tydligt separerade.

På sidan 50 i kvalitetsprogrammet visas en bild över utformningen av marken. På den bilden är det inritat små svarta punkter vilka antagligen är de runda granitpollarna som ska hindra bilar från att köra in i övriga området. Alla dessa pollare kommer att göra miljön rörig samt att utgöra hinder särskilt för personer med synskada. Pollarnas utformning spelar roll men både mängden och att de ska utformas i granit talar för att de kommer att bli ett stort hinder.

I kvalitetsprogrammet (s. 51) framgår att offentliga rummets komponenter ska minimeras och ha en utformning som samordnas med området i övrigt. Det finns dock delar av befolkningen

som är i stor behov av många av dessa komponenter. Det gäller exempelvis att det finns skyltning samt att skyltningen är tydlig och att den syns samt att trappor har räcken. Vikten av att komponenterna syns gäller även exempelvis pollare och andra hinder.

Tillgängligheten till målpunkter

Alla entréer ska vara tillgängliga. Detta gäller både entréer till bostäder och till offentliga lokaler som exempelvis affärer.

Det ska gå att komma till entréer både från angöringsplats och från gångstråk utan att behöva passera små- eller storgatsten.

Runt äldreboendet bör extra stor vikt läggas vid tillgängligheten. Bland annat bör lutningarna minskas på gångytorna, gångytorna göras hårdgjorda, släta och halkfria samt skyltningen göras extra tydlig.

Glasytor är till stort hinder och innebär en risk särskilt för synsvaga personer. Alla glasytor som kan förväxlas med entréer och andra glasytor som det finns risk för att man kan gå in i måste kontrastmarkeras.

Den slutna runda gården i äldrevård- och seniorbostadshuset har många brister avseende tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionshinder. Då detta är en yta som övervägande kommer att användas av äldre måste extra stor omsorg läggas på tillgänglighet och användbarhet. De föreslagna underlagen gräs, grus och räfflad kalksten är olämpliga material på ytor som är avsedda att beträdas. Glasytor som man riskerar att gå in i måste markeras och det måste klart framgå vad som är glasytor och vad som är entréer. Sittplatserna ska inte vara bänkar utan ska vara sittplatser med ryggstöd och armstöd (soffor).

Murarna utmed husen mot gräsytan gör att det blir långa omvägar för personer som inte kan använda trappor om man kommer från Valhallavägen och ska till entréerna bakom muren. Trapporna bör om möjligt tas bort.

Handikapparkeringsplats/Angöringsavstånd

Angöringsavstånd på max 10 meter som anges i stadens riktlinjer uppfylls inte i planen. Dessutom måste det till en rad entréer ske angöring på kvartersmark för att komma i närheten av entréerna. Det är ingen lämplig utformning då dessa är utformade som gångytor och inte körytor. Dessutom finns stora risker att det i senare skede sätts upp avspärningar för att hindra biltrafiken.

Det ska finnas handikapparkeringsplatser med sänkt kantsten vid servicehuset.

Parkering i garage där det finns hissanslutning till bostäderna är en lösning som förordas.

Beläggning

Smågatsten, storgatsten och grus är mycket olämpliga beläggningar på gångytor. Hällarna skulle kunna fungera som gångstråk och ledstråk men dessa ligger inte på ett för gångtrafiken i området optimalt sätt utan tycks vara placerade utifrån en estetisk synvinkel.

Det förslag på beläggning som presenteras i planen är oacceptabelt.

Ramper

Lutningarna på ramperna framgår inte av planen men lutningarna får inte överskrida 1:20 och ska eventuellt (beroende på dess längd) ha vilplan.

Om trapporna ska vara inritade på planen så bör även ramperna vara det.

Ramper ska ha räcke.

Ramper ska inte vara sidoordnade utan ska på ett tilltalande sätt arbetas in i helhetslösningen. Exempelvis borde rampen vid Valhallavägen placeras mitt för övergångsstället.

Trappor

Alla trappor ska vara kontrastmarkerade på första och sista steget i varje trappblock. Kontrasten mellan trappans "färg" och markeringens färg ska vara minst 0,4 enheter i NCS (Natural Color System). Även enstaka steg ska kontrastmarkeras.

Trappor som utefter hela sin bredd inte består av samma antal steg eller där trappans steg inte har samma höjd är mycket farliga för personer med synskada. Både den bågformade trappan och trappan vid matvarubutiken är utformade på ovan nämnda sätt.

Den stora bågformade trappan bör om möjligt tas bort. Den är en stor fallrisk för personer med synskada och innebär också långa omvägar för personer som inte kan använda trappor.

Räcke

Alla trappor och ramper ska ha räcke. Gäller även den stora bågformade trappan på Kaserngården (om den ska vara kvar).

Räcke ska vara förlängda 30 cm före och efter trappan. Räcke ska finnas på båda sidor och ska dras genom vilplan. Om trappan har barnvagnsramp ska det också finnas räcke mellan barnvagnsrampen och övriga trappan.

Hinder

Portikstolpar, träd eller andra hinder får inte hindra framkomligheten på gångbanorna eller andra gångtytor. Det gäller både framkomlighet med avseende på utrymme och framkomlighet med avseende på säkerhet för personer med synskada.

Belysning

Förutsätter att belysningen blir god, ger en jämn belysningsnivå samt att den inte blir bländande.

Sittplatser

Möjlighet till vila är viktig för många. Det måste därför finnas möjlighet att sätta sig ned. Det är också för många viktigt att sittplatsen är lämpligt utformad med bland annat ryggstöd och armstöd. Bänkarna i allén måste därför ersättas av eller kompletteras med andra lämpligare sittplatser. Sittplatser måste också placeras på lämpliga underlag så att man kommer fram till dem.

Vegetation

Som häckväxt är avenboken oförarglig men blommande stora avenbogar kan dock vara besvärande. Överkänslighet mot avenbok förekommer särskilt hos björkallergiker. Samma sak gäller för ek. Då detta ska bli en plats där mycket folk rör sig bör annat trädval övervägas.

Bebyggelse

I kvalitetsprogrammet för den yttre miljön visas detaljerade ritningar på de nya byggnaderna samt dess planlösning. Även där finns brister i tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionshinder. Bland annat är kodlåsen vid entréerna placerade för högt (1,50 m) och badrum/toaletter uppfyller inte kraven på tillgänglighet. Med hänsyn till de förminskade planritningarna är det svårt att göra en mer heltäckande granskning av tillgängligheten i bostäder och kontor.

Under rubriken "Balkonger, terrasser och räcke" saknas viktig information om huruvida balkongerna ligger i nivå med lägenheternas golv. Balkongerna ska vara tillgängliga och användbara för personer som använder rullstol genom att balkongen ligger i nivå med lägenhetens golv.

Övrigt

För ytterligare information hänvisas till "*Stockholm en stad för alla – Riktlinjer för att skapa en tillgänglig och användbar utemiljö*" som togs av Gatu- och fastighetsnämnden 29 maj 2001.

Med vänliga hälsningar
Catarina Thuresson
Tillgänglighetsprojektet